

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

5
16.1.2020

ΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τμήμα 15^ο Τριμελές

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Αριθ. Πρωτ.: 343
Ημερομηνία: 16.1.2020

Αποτελούμενο από τις: Ανδριανή Πασσά, Πρόεδρο Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων, Ζαφειρία Γιαλελή και Βασιλική Καραδήμα - Εισηγήτρια, Εφέτες Διοικητικών Δικαστηρίων και Γραμματέα την Αικατερίνη Αδαμοπούλου, δικαστική υπάλληλο,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Μαΐου 2019, για να δικάσει την από 4 Οκτωβρίου 2017 (αριθ. καταχ. ΠΡ1005/4.102017) προσφυγή:

της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία " ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε", που εδρεύει στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρισας, εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο Νικόλαο Κοσμίδη,

κατά της ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ, με την επωνυμία " ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ", που εδρεύει στην Αθήνα (Κότσικα 1Α), εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο Δημήτρη Αυγητίδη, σύμφωνα με την από 13.5.2019 έγγραφη δήλωσή του (άρθρου 133 παρ. 2 του Κ.Δ.Δ), την οποία κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Το Δικαστήριο,

μελέτησε τη δικογραφία

σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη προσφυγή, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. διπλότυπο είσπραξης τύπου Α' Θ με αρ. 1942582), ζητείται παραδεκτός η ακύρωση, άλλως η μεταρρύθμιση της

644/2017 απόφασης της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατά το μέρος που επέβαλε πρόστιμο σε βάρος της προσφεύγουσας ανώνυμης εταιρείας, συνολικού ποσού 133.176 ευρώ, για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977.

2. Επειδή, ο ν. 703/1977 «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού» (ΦΕΚ Α' 278), που ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, ορίζει στο άρθρο 1 παρ. 1 ότι : «1 Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής ενηρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού ιδία δε αι συνιστάμενοι εις : α) τον άμεσον ή έμμεσον καθορισμόν των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων, γ) την κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, δ) την εφαρμογή άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές στο εμπόριο, κατά τρόπο που να δυσχεραίνεται η λειτουργία του ανταγωνισμού, ιδίως δε την αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή συναλλαγής, ε) την εξάρτηση σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλομένων πρόσθετων παροχών που από τη φύση τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών» και στο άρθρο 9 (όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 22 του ν. 2000/1991 και αντικαταστάθηκε στη συνέχεια από την παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2296/1995 και το άρθρο 16 του ν. 3373/2005) ότι : «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αν, μετά από σχετική έρευνα που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας. ..., διαπιστώσει παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 1 και των άρθρων 2, 2α και 5 (του ν. 703/1977) ή των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μπορεί με απόφασή της : α) ... β) ... γ). .. δ) να απευθύνει συστάσεις σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2α, όπως προστίθενται με τον παρόντα νόμο 703/1977 και να απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή ή και τα δύο, σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης, ε) ... στ) να επιβάλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή

ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση. 2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης». Εξάλλου, στο άρθρο 25 του επακολουθήσαντος ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α' 93) ορίζεται ότι: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αν, ύστερα από σχετική έρευνα που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ... διαπιστώσει παράβαση των άρθρων 1, 2 και 11 ..., με απόφαση της, διαζευκτικά ή σωρευτικά, μπορεί : α) ... β) ... γ) ... δ) να επιβάλει πρόστιμο κατά την παράγραφο 2α στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση ... 2. α) Το πρόστιμο που επαπειλείται ή επιβάλλεται κατά την περίπτωση δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης της χρήσης κατά την οποία έπαυσε η παράβαση ή, αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της προηγούμενης της έκδοσης της απόφασης χρήσης. ...».

3. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 1036/2016, 3103/2015, 3859/2014, 2365/2013, 2780/2012 με τις εκεί παρατειθέμενες παραπομπές σε νομολογία ΔΕΚ και ΠΕΚ), κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων, κάθε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων που έχει είτε ως αντικείμενο είτε ως εν δυνάμει αποτέλεσμα τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού επισύρει την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 9 του ν. 703/1977. Περαιτέρω, οι έννοιες «συμφωνία», «αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων» και «εναρμονισμένη πρακτική» καταλαμβάνουν, από υποκειμενική άποψη, μορφές συμπαιγνίας που έχουν την ίδια φύση και διακρίνονται μόνον ως προς την ένταση και τις μορφές υπό τις οποίες αυτές εκδηλώνονται. Ειδικότερα, για να υπάρχει συμφωνία, αρκεί οι οικείες επιχειρήσεις να έχουν σχηματίσει κοινή βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά, η καθεμία στο πλαίσιο του τομέα δραστηριότητάς της, κατά καθορισμένο τρόπο. Από την άποψη αυτή, σημασία δεν έχει η μορφή με την οποία

εκδηλώνεται η βούληση και ο συντονισμός της δράσης των ενεχόμενων επιχειρήσεων ούτε αν έχει καταρτισθεί έγκυρη και δεσμευτική σύμβαση, κατά τους όρους του εθνικού δικαίου, ούτε αν οι ενεχόμενες επιχειρήσεις έχουν σχηματίσει την αντίληψη ότι, ως εκ της φύσεως των μεταξύ τους επαφών και συνεννοήσεων έχουν νομική, εν τοις πράγμασι, ή ηθική υποχρέωση να τηρήσουν τα συμφωνηθέντα αλλά το περιεχόμενό της κοινής βούλησης. Εναρμονισμένη δε πρακτική συνιστά κάθε μορφή συμπεριφοράς, η οποία, χωρίς να συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία μιας συμφωνίας ή να έχει φθάσει μέχρι του σημείου πραγματοποιήσεως μιας καθαυτό συμφωνίας, υποβοηθά, ή επιτρέπει το συντονισμό της συμπεριφοράς των ενεχόμενων επιχειρήσεων, κατ' απόκλιση από την αρχή, κατά την οποία κάθε επιχειρηματίας οφείλει να καθορίζει κατά τρόπο αυτόνομο την πολιτική που προτίθεται να ακολουθήσει εντός της αγοράς και τους όρους που προτίθεται να επιφυλάξει στην πελατεία του, και, υποκαθιστώντας την ενσυνείδητη πρακτική συνεργασία των επιχειρήσεων αυτών έναντι των κινδύνων του ανταγωνισμού, επιτρέπει την αποκρυστάλλωση κεκτημένων καταστάσεων, σε βάρος της αποτελεσματικής ελευθερίας κυκλοφορίας των αγαθών και υπηρεσιών μέσα στην εθνική αγορά, και αποστερεί τους καταναλωτές από την πραγματική δυνατότητα να επωφεληθούν ευνοϊκότερων όρων συναλλαγής, που θα τους προσεφέροντο υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού και την πραγματική ελευθερία να επιλέγουν τους προμηθευτές τους. Ακόμα, σημασία δεν έχει η μορφή με τη οποία εκδηλώνεται η κοινή (ή εναρμονισμένη) βούληση των συμπραττουσών επιχειρήσεων αλλά το περιεχόμενό της, που μπορεί να προκύπτει τόσο από τις ρήτρες μιας σύμβασης, όσο και από τις αντίστοιχες εκδηλώσεις συμπεριφοράς των οικείων επιχειρήσεων που παρέχουν είτε ευθέως, είτε εμμέσως ενδείξεις για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της σύμπραξης. Ειδικότερα, ενδείξεις μπορούν επίσης να συναχθούν, εμμέσως, από την παράλληλη συμπεριφορά των ενεχομένων επιχειρήσεων, αν από τις εξηγήσεις που παρέχουν οι τελευταίες δεν αποδεικνύεται άλλη εύλογη ερμηνεία της συμπεριφοράς αυτής. Εκδηλώσεις συμπεριφοράς που παρέχουν ευθέως ενδείξεις για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της σύμπραξης μπορεί να είναι, μεταξύ άλλων, εγγραφές και

στοιχεία από τα εμπορικά ή φορολογικά βιβλία των επιχειρήσεων, εσωτερικά έγγραφα, ανακοινώσεις, αλληλογραφία, και εν γένει κάθε μορφής δήλωση ή ανακοίνωση βούλησης ή παράστασης, προκειμένου δε περί οριζοντίων συμπράξεων και οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ ανταγωνιστών ή και επαφές με ανταγωνιστές ή συνεργάτες τους, εφόσον κατά τις επαφές αυτές η επιχείρηση δεν αποστασιοποιήθηκε ρητά. Εξάλλου, ενδείξεις συμμετοχής μιας επιχείρησης σε απαγορευμένη σύμπραξη μπορεί να συναχθούν ακόμη και από στοιχεία που δεν αναφέρονται άμεσα σε αυτήν, αλλά σε άλλα μέλη της απαγορευμένης σύμπραξης. Περαιτέρω, το δικαστήριο της ουσίας, που ελέγχει την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, υποχρεούται, εφαρμόζοντας τις περί αποδείξεως διατάξεις (άρθρα 144 επ.) του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ Α' 97) να σχηματίσει πλήρη και βέβαιη δικανική πεποίθηση για τη διάπραξη της παράβασης. Προς τούτο δε, δεν απαιτείται άμεση απόδειξη του καθενός από τα περιστατικά που την συγκροτούν, παρά αρκεί από την συνολική και όχι μεμονωμένη και αποσπασματική εκτίμηση των κατ' ιδίαν αποδεικτικών μέσων να προκύπτουν σοβαρές και συγκλίνουσες ενδείξεις, οι οποίες, έστω και αν αυτοτελώς εξεταζόμενες είναι ανεπαρκείς, συνεκτιμώμενες αρκούν για να στηρίξουν δικαστικό τεκμήριο περί την συνδρομή περιστάσεων που (συνεκτιμώμενες και αυτές) στοιχειοθετούν (άμεσα ή έμμεσα, δια της συναγωγής περαιτέρω δικαστικού τεκμηρίου) την διάπραξη της παράβασης. Εξάλλου, έστω και αν το νόμιμο βάρος απόδειξης της παράβασης φέρει η Επιτροπή, τα πραγματικά στοιχεία τα οποία επικαλείται η μία πλευρά μπορεί να είναι ικανά να υποχρεώσουν την άλλη πλευρά να παράσχει μια εξήγηση ή αιτιολογία, ελλείψει της οποίας να επιτρέπεται να συναχθεί ότι η πρώτη πλευρά ανταποκρίθηκε στην υποχρέωσή της. Επομένως, και αν ακόμη τα περιστατικά που επικαλείται η Επιτροπή δεν αρκούν, αυτά και μόνα, για την συναγωγή δικαστικού τεκμηρίου, η τέλεση της παράβασης μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη, αν τα περιστατικά αυτά αρκούν για να θεμελιώσουν υποχρέωση της ενεχόμενης επιχείρησης να παράσχει μια πειστική εναλλακτική εξήγηση για την συμπεριφορά της και αυτή δεν ανταποκριθεί επιτυχώς στην υποχρέωση αυτή. Η κατά τα ανωτέρω απόδειξη δια δικαστικού τεκμηρίου δεν

συνιστά αντιστροφή του βάρους απόδειξης αλλά ρύθμιση η οποία αφορά την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, στηριζόμενη στα διδάγματα της κοινής πείρας και δεν παραβιάζει το κατοχυρωμένο από το άρθρο 6 παρ. 2 της Ε.Σ.Δ.Α. τεκμήριο αθωότητας, το οποίο δεν αποκλείει την προσφυγή σε πραγματικά ή νομικά τεκμήρια, παρά επιβάλλει τον περιορισμό τους σε λογικά όρια, ενόψει της σοβαρότητας του διακυβεύματος και της ανάγκης σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας.

4. Επειδή, παρά το γεγονός, όμως, αφενός μεν ότι ο νομοθέτης παρέλειψε να θεσπίσει με το ν. 703/1977 συγκεκριμένη αποκλειστική προθεσμία μέσα στην οποία η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να ασκήσει την αρμοδιότητά της και αφετέρου ότι στο νομοθέτη ανήκει κατ' αρχήν η εξουσία να σταθμίσει και να συμβιβάσει τις απαιτήσεις της προστασίας παγιωμένων καταστάσεων, χάριν της ασφάλειας δικαίου, με τις απαιτήσεις της νομιμότητας, που δεν ανέχεται την παγίωση καταστάσεων αντιθέτων προς τον νόμο (πρβλ. απόφαση ΠΕΚ της 6.10.2006, T-22/02, T23-02, Sumitomo Chemical Co Ltd, Sumika Fine Chemicals Co Ltd κατά Επιτροπής ΕΕ, σκ. 82), η αρχή της ασφάλειας δικαίου (πρβλ. αποφάσεις ΔΕΚ J R Geigy σκ. 20-21· Falk SpA της 24.9.2002 σκ. 140· της 22.4.2008, C-408/04 P, Επιτροπή ΕΕ κατά Saltzgitter AG, σκ. 100-106· απόφαση ΠΕΚ Sumitomo, σκ. 80-112), αλλά και το θεμελιώδες δικαίωμα υπεράσπισης (πρβλ. ιδίως ΠΕΚ, απόφαση της 27.6.2012, T-372/10, Bolloré, σκ. 103-119· της 18.6.2008 T-410/03 Hoechst GmbH κατά Επιτροπής ΕΕ· ΔΕΚ της 21.1.2006, C-167/04 P, JCB Service κατά Επιτροπής ΕΕ, σκ. 71-73), το οποίο δεν μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικά όταν η αδικαιολόγητη πάροδος υπερβολικά μακρού χρόνου καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή την συγκέντρωση αποδείξεων αναγκαίων ή πάντως ουσιωδώς χρήσιμων για την άμυνα του καθ' ου, επιβάλλουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την υποχρέωση να ασκεί τις αρμοδιότητές της μέσα σε εύλογο χρόνο, στοιχείο το οποίο κρίνεται κάθε φορά ανάλογα με την φύση και την σοβαρότητα της παράβασης, την δυσχέρεια εντοπισμού της, την φύση του ληπτέου μέτρου (δεδομένου ότι για μέτρα που αποσκοπούν στην διασφάλιση της ανταγωνιστικής τάξης της αγοράς για το μέλλον δεν τίθεται, κατ' αρχήν, ζήτημα

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

ευλόγου χρόνου - πρβλ. ΔΕΚ, JCB Service' απόφαση της 2.3.83, 7/82 GVL κατά Επιτροπής ΕΕ σκ. 16/28), το σκοπό στον οποίο αποβλέπει ο ασκούμενος από την Επιτροπή έλεγχος (δεδομένου ότι για την αξιολόγηση του στοιχείου της υποτροπής προς επιβολή κυρώσεων για νέα παράβαση ομοίως δεν τίθεται κατ' αρχήν ζήτημα ευλόγου χρόνου παρά μόνο για την έκταση της προσαύξησης της κύρωσης – πρβλ. αποφάσεις ΔΕΚ C-3/06 P, Group Danone κατά Επιτροπής ΕΕ, σκ. 27-29, 39· C-413/08 P, Lafarge SA κατά Επιτροπής ΕΕ, σκ. 61-70) και τις εν γένει περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, όπως είναι, μεταξύ άλλων η συστηματική επανάληψη της αυτής παραβατικής συμπεριφοράς, οπότε, ακόμη και αν οι κατ' ιδίαν πράξεις δεν συγκροτούν ενιαία συνεχιζόμενη παράβαση, ως αφετηρία για τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να ασκήσει τις αρμοδιότητές της, λαμβάνεται υπ' όψη η λήξη της χρονικά τελευταίας εκδηλώσεως παραβατικής συμπεριφοράς. Ειδικά δε για την επιβολή κυρώσεων, μέτρο του ευλόγου του χρόνου αυτού αποτελούν, εν όψει και της αρχής της αποτελεσματικότητας του ενωσιακού δικαίου, αφ' ενός, και της αρχής της αναλογικότητας, αφ' ετέρου, και οι προθεσμίες που έχουν ταχθεί στο άρθρο 25 του Κανονισμού 1/2003, υπό την έννοια ότι ο εύλογος χρόνος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπολείπεται των προθεσμιών που τάσσονται στην διάταξη αυτή, δεν μπορεί όμως να είναι ούτε και καταδήλως μακρότερος από τον μέγιστο συνολικό χρόνο που προβλέπεται από τις ενωσιακές διατάξεις (δηλαδή την δεκαετία) (πρβλ. κατ' αποτέλεσμα υπό την έννοια αυτή ΣΕ 1976/2015, που αφορά 10ετή καθυστέρηση από τον χρόνο της καταγγελίας της παράβασης μέχρι την έναρξη της διερεύνησης, και καθυστέρηση άλλων 11 ετών μέχρι την έκδοση απόφασης, δηλαδή χρονικό διάστημα διπλάσιο του προβλεπόμενου από τις ενωσιακές διατάξεις, παρ' ότι οι παραβάσεις, όπως προκύπτει από την περιγραφή τους στην εν λόγω απόφαση, προέκυπταν ευθέως από το περιεχόμενο των συμφωνιών της καθ' ης με τους εμπορικούς της εταίρους, που είχαν ήδη καταστεί γνωστές στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από τους καταγγέλλοντες-ΣΤΕ 582/2019 7μελούς).

5.Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής : Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (Γ.Δ.Α.), διενέργησε αυτεπάγγελτη έρευνα για νόθευση του ανταγωνισμού στον διαγωνισμό του έργου «Περιβαλλοντική Αποκατάσταση- Ανάπλαση Χ.Α.Δ.Α. Ν. Πέλλας προϋπολογισμού 4.470.000,00 ευρώ», με αφορμή την με αρ. πρωτ. 964/15.2.2011 ανώνυμη επιστολή, στην οποία αναφέρονταν τα εξής: «Την 30.11.2010 στην Δ/νση Τεχν. Υπηρεσιών Νομ. Αυτ. Πέλλας πραγματοποιήθηκε ο διαγωνισμός του παραπάνω έργου στον οποίο συντελέστηκαν τα κάτωθι παράνομα : Α) Την προηγούμενη ημέρα του διαγωνισμού συναντήθηκαν οι εργολάβοι που είχαν πάρει τεύχη για τον ως άνω διαγωνισμό στο ξενοδοχείο «Ξενία» της Έδεσσας για να μοιράσουν την δουλειά του έργου. Στην συνάντηση αυτή ήταν περίπου τριάντα εργολάβοι από όλη σχεδόν την Ελλάδα (ρώτα ρεσεψιόν ξενοδοχείου). Εκεί αποφασίσθηκε, κατόπιν διαβουλεύσεων το έργο να αφεθεί σε κάποιους, δηλαδή να μην γίνει πραγματικός ανταγωνισμός και οι υπόλοιποι να μοιραστούν 370.000,00 ευρώ. Την επόμενη ημέρα του διαγωνισμού δόθηκαν μόνο τρεις συμφωνημένες προσφορές, ενώ τεύχη για τον διαγωνισμό πήραν πάνω από τριάντα εργολάβοι οι οποίοι μάλιστα είχαν βγάλει και εγγυητικές συμμετοχής, διότι χωρίς αυτές δεν θα παίρνανε μέρος από την μοιρασιά. Β) Όποιος διαφώνησε με τις πρακτικές αυτές απειλήθηκε, δεν αφέθηκε να καταθέσει οικονομική προσφορά και για την σιωπή του ανταμείφθηκε με επί πλέον χρηματικό ποσό. Γ) Η έκπτωση που θα προσφέρονταν σε περίπτωση αδιάβλητης διαδικασίας θα ήταν μεγαλύτερη του 50% μιας και στον προϋπολογισμό του έργου οι ποσότητες είναι πολύ αυξημένες σε σχέση με τις πραγματικές (πάνω από διπλάσιες). Η έκπτωση του έργου τώρα λόγω των παραπάνω είναι της τάξης του 2% με αποτέλεσμα την μεγάλη οικονομική ζημία του Δημοσίου με τουλάχιστον 2.200.000,00 ευρώ. Δ) Τα παραπάνω ήταν σε πλήρη γνώση μελών της Επιτροπής Διαγωνισμού και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων. Παρακαλώ για τις δικές σας ενέργειες πριν ξεκινήσει το έργο και φαγωθούν τα χρήματα». Η ίδια επιστολή είχε σταλεί στις 9.12.2010 και στο Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης Π.Γ. Θεσσαλονίκης. Κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε από τη Γ.Δ.Α. για τον εν

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

λόγω διαγωνισμό προέκυψε ότι δικαίωμα συμμετοχής σε αυτόν είχαν, σύμφωνα με την διακήρυξη, εργοληπτικές επιχειρήσεις, είτε μεμονωμένα, είτε σε κοινοπρακτικό σχήμα, εφόσον πληρούσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Για το διαγωνισμό έλαβαν τεύχη 43 εταιρείες, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, κατέθεσαν δε προσφορά οι πέντε εξ αυτών, είτε μεμονωμένα, είτε συμμετέχοντας σε κοινοπρακτικό σχήμα και συγκεκριμένα, οι «ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε.» (προσφεύγουσα), «ΙΘΑΚΗ ΑΤΕ», «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΕ» και «Κ/Ξ ΨΑΡΑΣ –ΑΙΑΣ ΑΤΕ». Ο διαγωνισμός διεξήχθη στις 30.11.2010 και, ανάδοχος αναδείχθηκε με τεκμαρτή έκπτωση 2,47% έναντι συνολικού ποσού 4.359.382 ευρώ, η «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΕ», η οποία αφού ανακηρύχθηκε οριστικός ανάδοχος στις 08.12.2010, συνήψε, στις 30.12.2010, με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πέλλας την εργολαβική σύμβαση κατασκευής του ανωτέρω έργου, για ποσό 3.472.995,86 ευρώ με αναθεώρηση και Φ.Π.Α. Ακολούθως, στις 19.01.2011, κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 του ν. 3669/2008, συστήθηκε, προς το σκοπό της εκπλήρωσης των συμβατικών απαιτήσεων και της εμπρόθεσμης και έντεχνης αποπεράτωσης του έργου, κοινοπραξία, μεταξύ της αναδόχου του έργου και της εταιρείας «ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε», η οποία εκτέλεσε το έργο, αφού προηγουμένως συνήψε συμφωνητικό υπεργολαβίας (αρχικό στις 18.04.2011 και τροποποιητικά στις 20.05.2011 και 18.04.2012) τμημάτων αυτού με την εταιρεία «ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ», συμφωνητικό εισφοράς τμήματος έργου με την εταιρεία «ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε» (αρχικό από 18.04.2011 και τροποποιητικά στις 02.05.2011 και 18.04.2012) και συμφωνητικά παροχής τεχνικών συμβουλών με την «ΕΡΓΑΣΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ» (στις 07.10.2011) και τη «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε.» (στις 12.01.2012). Το έργο ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα στις 29.06.2012 και παραλήφθηκε από την επιτροπή παραλαβής στις 08.11.2013. Για την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης αυτής η Γ.Δ.Α., πραγματοποίησε επιτόπιους ελέγχους, μεταξύ των οποίων, στις 1.3.2011 στην έδρα της εταιρείας "ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ", στο ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» και στο "Σύνδεσμο Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Ν. Πέλλας" (Σ.Ε.Δ.Ε), στις 2.3.2011 στην έδρα

της εταιρείας "ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ", στις 6.4.2011 στις έδρες των εταιρειών "ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και " ΙΘΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και, στις 17.3.2016 στις έδρες των εταιρειών " ΕΡΓΑΣΙΣ", "ΑΙΑΣ", "ΨΑΡΡΑΣ" καθώς και της προσφεύγουσας, έλαβε δε και ανωμοτί καταθέσεις από στελέχη των εργοληπτριών εταιρειών, μεταξύ των οποίων και από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής(προσφεύγουσας) στις 16.12.2015 και ζήτησε περαιτέρω, στοιχεία από την Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας. Ειδικότερα, κατά τον έλεγχο στο ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» ελέγχθηκε το βιβλίο εισόδου - εξόδου, καθώς και παραστατικά – αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Στο ημερολόγιο που τηρείται στον χώρο υποδοχής, στη σελίδα με ημερομηνία 29.11.2010, βρέθηκε η εξής σημείωση : «80 ευρώ ΕΡΓΑΣΙΣ Α.Ε. 6:00 – 9:00 ΑΙΘΟΥΣΑ. ΠΛΗΡΩΝΕΙ

». Σε σχετική ερώτηση των ελεγκτών, η διευθύντρια του ξενοδοχείου απάντησε ότι στις 29.11.2010 είχε πραγματοποιηθεί συνάντηση των τοπικών εργοληπτών-κατασκευαστών του Ν. Πέλλας. Η κράτηση της αίθουσας έγινε από τον Κ. Παπαϊωάννου της εταιρείας «ΕΡΓΑΣΙΣ». Από τον έλεγχο, στις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, διαπιστώθηκε ότι έξι εκπρόσωποι-στελέχη κατασκευαστικών εταιρειών διέμειναν στο εν λόγω ξενοδοχείο στις 29.11.2010 και δύο στις 30.11.2010. Η ημερομηνία άφιξης όσων διέμειναν στο ξενοδοχείο στις 29.11.2010, σύμφωνα με το βιβλίο εισόδου του ξενοδοχείου, είναι : 18.36 μ.μ και 18.45 μ.μ., αντίστοιχα, για τους και εκπροσώπους της εταιρείας ΝΙΟΒΗ, 22.56 μ.μ. για τον εκπρόσωπο της "ΕΡΓΟΝΕΤ", 18.51 μ.μ. για τον εκπρόσωπο της εταιρείας Δασκαλούδης Α. Θεοδόσιος, 18.49 μ.μ. για τον εκπρόσωπο της εταιρείας "ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΒΑΛΑΣ", 18.47 μ.μ. για τον εκπρόσωπο της εταιρείας "ΛΙΜΕΝΙΚΗ", ενώ οι εκπρόσωπος της εταιρείας "ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ" και εκπρόσωπος της εταιρείας "ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε", που διέμειναν στο ξενοδοχείο στις 30.11.2010, αφίχθησαν σε αυτό, σύμφωνα με το βιβλίο

εισόδου του, στις 7.20 π.μ. Επίσης, κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εταιρεία "ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ" βρέθηκε προσωπική ατζέντα -ημερολόγιο για το έτος 2010 τοι Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της. Από τις εγγραφές στο ημερολόγιο αυτό προέκυψε, κατά τον έλεγχο της Ε.Α, συνάντηση των εκπροσώπων των εταιρειών «ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ», «ΕΡΓΑΣΙΣ», «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ», «ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ» στις 29.11.2010 στο ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ», καθώς και δεύτερη συνάντηση των τριών πρώτων εκτός ξενοδοχείου. Ειδικότερα, στις σημειώσεις αυτές αναφέρεται : «18.04 Αφιξη ΧΕΝΙΑ - - - - -
- . 350.000 (22 περίπου εταιρείες έξω) ... 23.00 Εγώ -
Σταθμός για φαγ. ... μεγάλα περιθώρια - η έκπτωση
> %». Σε άλλο σημείο της ίδιας ατζέντας με ημερομηνία 30.11.2010 αναφέρονται μεταξύ άλλων : « 09:00 . - (Νομαρχία Έδεσσας) ΝΙΟΒΑ Α.Ε. (4η σ' όλα)... 10:30 Έδεσσα Δγμος (=Διαγωνισμός). 2 και 5 εγώ 1 & 3 ανάδοχος Μηχανική Περ/ντος». Τέλος, στην ίδια ατζέντα στις παρακάτω ημερομηνίες αναφέρονται τα εξής : « 1 Δεκεμβρίου 2010 - Λάρισα 9:15 . 18 ή 19 οι απ' έξω... 9:45 ... Βρώμισε η υπόθεση ΧΑΔΑ Πέλλας (πιθανή ακύρωση)», "6 Δεκεμβρίου 2010- Λάρισα-Φάρσαλα 9:30 Δ/γμό{Διαγωνισμός}", «1 Μαρτίου 2011 ... 13:30 (έλεγχος Επ. Ανταγωνισμού)... ». Επίσης, κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εταιρεία "ΕΡΓΑΣΙΣ" βρέθηκε χειρόγραφη σημείωση που αφορά στον επίμαχο διαγωνισμό στο ημερολόγιο της μέλους του Δ.Σ της εταιρείας και με ημερομηνία 2.12.2010, ήτοι δύο ημέρες μετά την υποβολή προσφορών και την ανακήρυξη προσωρινού αναδόχου, η οποία αναφέρει «Κατασκευαστική Κ/ξια τύπου Σερρών για ΧΑΔΑ Πέλλας με ΕΡΓΑΣΙΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΗ», καθώς και εγγυητική επιστολή συμμετοχής της εταιρείας αυτής στον εν λόγω διαγωνισμό ύψους 71.223 ευρώ, ενώ από τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου στην εταιρεία «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ» βρέθηκε ανυπόγραφο σχέδιο του από 31.12.2011 ιδιωτικού συμφωνητικού σύστασης κοινοπραξίας, για την κατασκευή του επίμαχου έργου, μεταξύ των εταιρειών «ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ» και «ΕΡΓΑΣΙΣ». Από τις

απαντήσεις - ανωμοτί καταθέσεις - των εκπροσώπων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων «ΕΡΓΑΣΙΣ», «ΝΙΟΒΗ», «ΕΡΓΟΝΕΤ», «ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ», «ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΒΑΛΑΣ», προέκυψε ότι όλοι είχαν λάβει τεύχη για τον εν λόγω διαγωνισμό, όμως μόνο η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά. Κανείς δε εκ των ερωτηθέντων δεν γνώριζε, ούτε συμμετείχε στην προαναφερθείσα συνάντηση στο ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ», ενώ, σε σχετική ερώτηση ο εκπρόσωπος της «ΕΡΓΑΣΙΣ» απάντησε ότι αποτελεί συνήθη επιχειρηματική πρακτική, η μη συμμετοχή στον διαγωνισμό παρά την έκδοση της απαιτούμενης εγγυητικής επιστολής. Επίσης, ο ανωτέρω εκπρόσωπος της εταιρείας αυτής (ΕΡΓΑΣΙΣ -Κ. Παπαϊωάννου) δήλωσε ότι έκλεισε και πλήρωσε η εταιρεία του την αίθουσα του "ΞΕΝΙΑ", κατόπιν παραγγελίας του προέδρου του τοπικού συνδέσμου εργοληπτών δημοσίων έργων (Σ.Ε.Δ.Ε. Ν. Πέλλας) , διότι κάποιος έπρεπε να καλύψει το κόστος, καθώς οι πόροι του συνδέσμου είναι περιορισμένοι, για τη συνάντηση αποκλειστικά εργοληπτών του Νομού Πέλλας. Στη συγκεκριμένη συνάντηση παραβρέθηκε και ο ίδιος και συζητήθηκαν προβλήματα του κλάδου, δεν αποφασίστηκε τίποτα. Αντίθετα, ο προαναφερόμενος πρόεδρος του τοπικού συνδέσμου εργοληπτών, εξετασθείς ενώπιον της Επιτροπής, δήλωσε κατηγορηματικά ότι ουδεμία συνάντηση και συζήτηση έγινε από τον Σύνδεσμο την προηγούμενη του διαγωνισμού στο "ΞΕΝΙΑ". Επίσης, στην κατάθεσή του ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας απάντησε τα εξής: "...Η εταιρία μας συμμετείχε στον εν λόγω διαγωνισμό καταθέτοντας προσφορά. Το ακριβές ύψος της έκπτωσης δεν το θυμάμαι αλλά ήταν χαμηλή, καθώς πριν από την υποβολή της έκπτωσης είχα επισκεφθεί χώρους ΧΑΔΑ της περιοχής και διαπίστωνα ότι το έργο ήταν σπασμένο σε πολλά κομμάτια και είχε δυσκολίες. ..Πρέπει (αν θυμάμαι καλά) να πήγα τη Δευτέρα (προηγούμενη μέρα της λήξης προθεσμίας υποβολής προσφοράς) 29/11/2010 και είδα τους χώρους ταφής των ΧΑΔΑ, που ήταν το αντικείμενο του έργου...Στη συνέχεια αναχώρησα για τη Θεσσαλονίκη όπου και διανυκτέρευσα στο σπίτι των παιδιών μου...Την επόμενη μέρα 30/11/2010 νωρίς το πρωί επέστρεψα στην Έδεσσα και πήγα στο ξενοδοχείο ΞΕΝΙΑ. ... πήγα στην Περιφερειακή ενότητα Πέλλας και υπέβαλα την προσφορά της

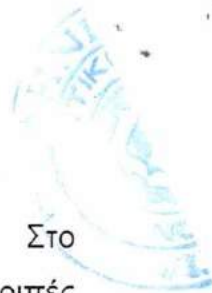
εταιρίας. Μετά επέστρεψα στο ξενοδοχείο, πήρα τα πράγματά μου και έφυγα. Το δωμάτιο είχε κλειστεί για διανυκτέρευση στις 29/11/2011. ..αλλά όπως είπα, προτίμησα να διανυκτερεύσω στα παιδιά μου... Δεν γνωρίζω κάτι σχετικά με την εν λόγω συνάντηση, δεν με κάλεσε κανένας και δεν συμμετείχα. Συνήθως κάποιος τοπικός εργολήπτης ειδοποιεί και παρακαλεί τους ξένους να μη συμμετέχουν στο διαγωνισμό. Δεν ξέρω όμως αν αυτό συνέβη στην προκείμενη περίπτωση. Τον κ. _____ (όχι _____) γνωρίζω, με τον οποίο έχουμε συνεργαστεί σε έργο στο εξωτερικό. Ήταν επικεφαλής της εταιρίας ΕΡΓΑΣΙΣ αλλά αποχώρησε από αυτή, η οποία διοικείται σήμερα από ότι ξέρω από τη σύζυγό του". Περαιτέρω, εκτιμήθηκαν τα στοιχεία που ζητήθηκαν από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πέλλας, σε σχέση με άλλα έργα αποκατάστασης Χ.Α.Δ.Α. στον εν λόγω Νομό, αλλά και τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για αντίστοιχα έργα σε όλη την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να συγκριθούν τα ποσοστά εκπτώσεων που προσέφεραν σε ανάλογα έργα οι επιλεγέντες ανάδοχοι. Από την ανωτέρω έρευνα η Ε.Α. κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για το συγκεκριμένο έργο έγινε συντονισμός των οικονομικών προσφορών σε οργανωμένο πλαίσιο-κεντρικό συντονισμό, τουλάχιστον μεταξύ των εμπλεκόμενων εταιρειών και ειδικότερα, ότι η ανωτέρω συμφωνία των εμπλεκόμενων εταιρειών στο επίμαχο έργο αφορούσε κυρίως: α) σε εκ των προτέρων επιλογή της εταιρίας που θα υπέβαλε την υψηλότερη έκπτωση στον εν λόγω διαγωνισμό και θα αναδεικνυόταν ανάδοχος του έργου αυτού, β) σε καθορισμό του ύψους των εκπτώσεων που θα προσέφεραν οι λοιποί εμπλεκόμενοι, οι οποίοι είχε προσυμφωνηθεί να συμμετέχουν εικονικώς (cover bidding), σε επίπεδα χαμηλότερα της έκπτωσης του προσυμφωνηθέντος αναδόχου, ώστε να είναι βέβαιοι ότι αυτός θα αναδειχθεί μειοδότης και γ) σε καταστολή της υποβολής προσφοράς από μέρους ορισμένων από τους εμπλεκόμενους (bid suppression), έναντι χρηματικού ή άλλου ανταλλάγματος (συμμετοχή σε κοινοπρακτικό σχήμα υπεργολαβίας), όπως η ανάληψη μέρους του αντικείμενου του έργου («ΕΡΓΑΣΙΣ»), δια της συμπερίληψης σε κοινοπρακτικό σχήμα με τον συμφωνημένο ανάδοχο και ανάληψη υπεργολαβίας («ΕΡΓΑΣΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ»), ή δια της ανάληψης υπεργολαβίας

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

(«ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ») και, δεδομένου ότι τα σχετικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι επήλθε τελικά σύμπτωση βουλήσεων των εμπλεκόμενων στα ζητήματα αυτά, εμπίπτουν δε στην έννοια της απαγορευμένης συμφωνίας (άρθρο 1 παρ.1 ν. 703/1977). Το συμπέρασμα αυτό, σύμφωνα με την Ε.Α., συνάγεται και από το γεγονός ότι : α) μετά τη συνάντηση ορισμένες εταιρείες που συμμετείχαν σ' αυτή απείχαν πράγματι από τον διαγωνισμό, καίτοι είχαν λάβει τεύχος, ή/και είχαν εκδώσει εγγυητική επιστολή για τη συμμετοχή τους («ΕΡΓΑΣΙΣ», «ΛΙΜΕΝΙΚΗ»), β) όσοι συμμετείχαν φαινομενικά στο διαγωνισμό υπέβαλαν χαμηλότερες του προκαθορισμένου αναδόχου («ΜΗΧΑΝΙΚΗ») προσφορές, γ) η εταιρεία «ΕΡΓΑΣΙΣ» απείχε από τον διαγωνισμό και ανέλαβε μέρος του έργου (%), δ) η εταιρεία «ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ» απείχε από τον διαγωνισμό και ανέλαβε υπεργολαβία, κατόπιν συμφωνίας με την ανάδοχο κοινοπραξία, συνεπώς, τηρήθηκαν τα συμφωνηθέντα και το συνολικό σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή. Ο αντι-ανταγωνιστικός χαρακτήρας των συμφωνιών/ εναρμονισμένων πρακτικών, κατά την Ε.Α., αποδείχθηκε πλήρως από τα συγκλίνοντα στοιχεία της αποδεικτικής διαδικασίας, η δε ως άνω πρακτική συνιστά εξ αντικειμένου παράβαση του ανταγωνισμού, ανεξαρτήτως του μεριδίου των εν λόγω επιχειρήσεων στην αγορά, ενώ, κατά την Ε.Α., παρέλκει η εκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων της εν λόγω σύμπραξης στην αγορά. Εξάλλου, κατά την Ε.Α., δια της υποβολής προσφορών κάλυψης δημιουργήθηκε η πεπλανημένη αντίληψη ότι ο επίμαχος διαγωνισμός διεξάγονταν σε συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού, ενώ, αντίθετα, όλες οι προσφορές, πλην μιας, ήταν εικονικές. Ο εν λόγω διαγωνισμός χειραγωγήθηκε και η ανάδοχος, η οποία προσυμφωνήθηκε, προσδιόρισε το ύψος της προσφοράς της, δεδομένου ότι συμφωνήθηκε με τις συμπράττουσες επιχειρήσεις να μην αντιμετωπίσει πραγματικά ανταγωνιστικές προσφορές. Τα ανωτέρω, κατέληξε η Ε.Α., συνιστούν εξ αντικειμένου παράβαση του ανταγωνισμού και πλήττουν την ελευθερία των συμμετεχόντων να καθορίζουν την τιμολογιακή τους πολιτική. Αντίστοιχα, οι συμφωνίες/εναρμονισμένες πρακτικές ως προς την καταστολή υποβολής προσφορών (bid suppression), ήτοι ως προς τη μη συμμετοχή συγκεκριμένων εμπλεκόμενων στον διαγωνισμό έναντι ανταλλαγμάτων

(χρηματική " αποζημίωση"), συνιστούν προφανώς εξ αντικειμένου περιορισμό της ατομικής δυνατότητας πρόσβασης στην αγορά για τις επιχειρήσεις που όφειλαν, βάσει των συμφωνηθέντων, να απέχουν. Στις ως άνω δε ενέργειες εμπλεκόμενες είναι οι εταιρείες « ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ», «ΕΡΓΑΣΙΣ», «ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ» (προσφεύγουσα), «ΝΙΟΒΗ», «ΕΡΓΟΝΕΤ» «ΛΙΜΕΝΙΚΗ», «ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ», ΔΑΣΚΑΛΟΥΔΗΣ Α. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ και «ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΒΑΛΑΣ», οι οποίες πραγματοποίησαν προ της διεξαγωγής του διαγωνισμού την πολυμελή συνάντηση στο ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» της Έδεσσας. Τα ανωτέρω, κατά την Ε.Α., προέκυψαν από : 1. Τις αποδείξεις παροχής υπηρεσιών εκπροσώπων τεχνικών εταιρειών, που διέμειναν στον ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» την προηγούμενη από την ημερομηνία που είχε κλεισθεί η αίθουσα για την πραγματοποίηση της συνάντησης, 2. Τη χειρόγραφη σημείωση στο ημερολόγιο υποδοχής του ξενοδοχείου, σχετικά με την κράτηση της αίθουσας από την εκπρόσωπο της «ΕΡΓΑΣΙΣ», 3. Την επιβεβαίωση της διευθύντριας του ξενοδοχείου «ΞΕΝΙΑ», σχετικά με την πραγματοποίηση συνάντησης τοπικών εργοληπτών-κατασκευαστών του Ν. Πέλλας, κατά την επίμαχη ημερομηνία (29.11.2010), 4. Τις χειρόγραφες σημειώσεις στην προσωπική ατζέντα του [redacted], εκπροσώπου της εταιρείας «ΚΑΡΚΑΝΙΑΣ», 5. Τις καταθέσεις στελεχών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και 6. Τα λοιπά ως άνω έγγραφα, που εντοπίστηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους στα γραφεία των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Περαιτέρω, ως προς την προσφεύγουσα, η Ε.Α. κατέληξε, κατόπιν συνεκτίμησης όλων των ανωτέρω στοιχείων, μεταξύ των οποίων και τις καταθέσεις των εκπροσώπων όλων των εμπλεκόμενων εργοληπτικών εταιρειών, ότι ο εκπρόσωπος της [redacted], όπως προκύπτει και από τις χειρόγραφες σημειώσεις στην προσωπική του ατζέντα, που είναι λεπτομερείς και συγκλίνουν και με το περιεχόμενο της ανώνυμης επιστολής στα ουσιώδη σημεία της, είχε συμμετάσχει αυτοπροσώπως στην συνάντηση του ξενοδοχείου "ΞΕΝΙΑ", την προηγούμενη του ένδικου διαγωνισμού (29.11.2010) και, είχε άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών που έλαβαν χώρα σ' αυτή, η συμμετοχή δε αυτή αποτελεί επαρκή απόδειξη της συμμετοχής της στην σύμπραξη (συμφωνία - εναρμονισμένη

πρακτική), δεδομένου ότι συμμορφώθηκε με τα συμφωνηθέντα. Στο συμπέρασμα δε αυτό κατέληξε η Ε.Α, αφού αξιολόγησε και τις λοιπές σημειώσεις του ημερολογίου του εκπροσώπου της προσφεύγουσας, που αναφέρεται σε, επιπλέον της προαναφερόμενης πολυμελούς συνάντησης εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ξενοδοχείο " ΞΕΝΙΑ" στις 29.11.2010, συναντήσεις και συνεννοήσεις του με άλλους εκπροσώπους των λοιπών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και σε στενότερο κύκλο, με αντικείμενο τον επίμαχο διαγωνισμό και συγκεκριμένα, σε συνεννοήσεις, για το ποιές εταιρείες θα έμεναν έξω από το διαγωνισμό και, ποιό το ποσοστό των εκπτώσεων που θα έδινε η κάθε μία που θα υπέβαλε εικονική προσφορά, έναντι χρηματικού ανταλλάγματος, ώστε να αναδειχθεί ανάδοχος ο προσυμφωνηθείς, δηλαδή η "ΜΗΧΑΝΙΚΗ", απορρίπτοντας ως αβασίμους τους προταθέντες ενώπιον της ισχυρισμούς της προσφεύγουσας στο σύνολό τους. Κατόπιν αυτών, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία επέβαλε κυρώσεις στις πιο πάνω εννέα εμπλεκόμενες εταιρείες, για παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977, λόγω της συμμετοχής τους στη νόθευση του προαναφερθέντος διαγωνισμού, με συντονισμό των οικονομικών προσφορών σε οργανωμένο πλαίσιο, μεταξύ των οποίων (εταιρειών) περιλαμβάνεται και η προσφεύγουσα. Ειδικότερα, σε βάρος της επιβλήθηκε πρόστιμο, το οποίο, αφού λήφθηκε υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, ο ρόλος της στις διαπιστωθείσες πρακτικές και συμπράξεις, η διάρκεια της διαπιστωθείσας παράβασης, που εν προκειμένω εκτείνεται, κατά την Ε.Α, σε εξάμηνη περίοδο (από τον Νοέμβριο του 2010 έως τον Απρίλιο του 2011), εφόσον ως χρονικό σημείο λήξης λαμβάνεται η ημερομηνία κατά την οποία η "Κ/Ξ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΕ- ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε" συνήψε συμφωνητικό υπεργολαβίας με την εταιρεία " ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε" (18.4.2011), λόγω της γνώσης της προσφεύγουσας της συνεννόησης των ανωτέρω εταιρειών, ως προς τον αποζημιωτικό μηχανισμό που υλοποιήθηκε με τη σύναψη των υπεργολαβιών μεταξύ τους , ο συνολικός κύκλος εργασιών της για τον υπολογισμό του βασικού ποσού προστίμου, καθώς και η παρατεταμένη γενική οικονομική κρίση (μείωση κατά % του προκύπτοντος προστίμου),

προσδιορίσθηκε στο ποσό των ευρώ, κατ' εφαρμογή και των ευνοϊκότερων διατάξεων του άρθρου 25 παρ.2 στοιχείο α' του ν. 3959/2011, ενώ, ακόμη, απειλήθηκε αυτή με πρόστιμο και χρηματική ποινή σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης. Ήδη, η προσφεύγουσα με την κρινόμενη προσφυγή της και το επ' αυτής νομίμως κατατεθέν υπόμνημά της αμφισβητεί τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης της Ε.Α, κατά το μέρος που την αφορά, αιτούμενη την ακύρωσή της άλλως, την μεταρρύθμισή της, ως προς το ύψος του επιβληθέντος προστίμου, για τους αναφερόμενους σ' αυτή λόγους.

6. Επειδή, προβάλλεται ότι συντρέχει ανάγκη ακύρωσης άλλως, μεταρρύθμισης του επιβληθέντος προστίμου λόγω παρόδου ευλόγου χρόνου. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η διοικητική διαδικασία, από την έναρξη της έρευνας έως την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, υπερέβη τον εύλογο χρόνο, κατά παράβαση κάθε έννοιας χρηστής διοίκησης και ευλόγου προθεσμίας, δεδομένου ότι μεσολάβησε και μία περίοδος αδράνειας εκ μέρους της Επιτροπής, κατά την οποία δεν διενεργήθηκε οποιαδήποτε έρευνα. Ενόψει αυτών προβάλλεται ότι μη νομίμως η Ε.Α, απέρριψε τον προταθέντα ισχυρισμό της ότι η αποδιδόμενη παράβαση οριακά δεν είχε υποπέσει σε παραγραφή, καθώς μεταξύ της τελευταίας πράξης του έτους 2011, που διεκόπη η παραγραφή (ο από Μάρτιο -Απρίλιο 2011 επιτόπιος έλεγχος) και της επόμενης πράξης που θα μπορούσε να διακόψει την παραγραφή (η από 2/2016 αίτηση παροχής πληροφοριών προς την Ν.Α Πέλλας) έχει παρέλθει περίοδος 4 ετών και 10μηνών. Ο ισχυρισμός της όμως αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθ' όσον, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά σε προηγούμενες σκέψεις, αφετηρία για τον υπολογισμό του χρόνου, εντός του οποίου όφειλε να ασκήσει τις αρμοδιότητές της η Επιτροπή Ανταγωνισμού, δεν είναι ο χρόνος υπογραφής της αντι-ανταγωνιστικής συμφωνίας, που είναι ο χρόνος έναρξης της παράβασης, αλλά ο χρόνος λήξης της παράβασης (δηλαδή, κατ' αρχήν, ο χρόνος που έληξε η συμφωνία αυτή και εν προκειμένω Απρίλιος 2011): ούτε υπήρχε έδαφος εφαρμογής των αυστηρών προϋποθέσεων διακοπής της παραγραφής που τάσσει το άρθρο 25 παρ. 3 του Κανονισμού 1/2003. Εξάλλου,

ενόψει και των ως άνω πραγματικών περιστατικών ακόμη και από την έναρξη της παράβασης και μέχρι την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ήταν σε κάθε περίπτωση δυσανάλογα ή υπέρμετρα μακρύς ο χρόνος σε σχέση με τον χρόνο που προβλέπει το ενωσιακό δίκαιο για τις αντίστοιχες εξουσίες της Επιτροπής ΕΕ· αντιθέτως μάλιστα, ήταν βραχύτερος της 10ετίας. Ως εκ τούτου οι εξουσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού ασκήθηκαν μέσα σε χρόνο εξ ορισμού εύλογο, χωρίς να απαιτείται καν να εξετασθεί αν ο χρόνος αυτός ήταν εύλογος και εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων. Άλλωστε, και υπό την αντίθετη εκδοχή, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει συγκεκριμένους και ουσιώδεις σχετικούς ισχυρισμούς, ή αδυναμία αποτελεσματικής υπεράσπισης, ώστε το δικαστήριο να καλείται να εξετάσει το ζήτημα και η Επιτροπή Ανταγωνισμού να εκθέσει τις απόψεις της σχετικά με το εύλογο ή μη του διαδραμόντος χρόνου.

7. Επειδή, περαιτέρω, προβάλλεται ότι συντρέχει λόγος ακύρωσης άλλως, μεταρρύθμισης της προσβαλλόμενης απόφασης, λόγω εσφαλμένης εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.703/77 και ήδη, του άρθρου 1 του ν.3959/2011, ως προς τη διαπίστωση συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής, με αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού ή της συμμετοχής της ίδιας σε αυτή και πλημμελούς αξιολόγησης του αποδεικτικού υλικού και αντιστροφή του βάρους απόδειξης. Και τούτο διότι, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι επαρκή για την απόδειξη σύμπραξης και τη θεμελίωση της συμμετοχής της σε παράβαση, διότι από αυτά δεν αποδεικνύεται η διενέργεια συναντήσεων και το αντι-ανταγωνιστικό περιεχόμενο αυτών, ενώ πράγματι υφίσταται άλλη εύλογη εξήγηση των εν λόγω στοιχείων. Ειδικότερα, ως προς τα στοιχεία που στηρίζεται η Ε.Α, για την απόδοση παράβασης σε βάρος της, προβάλλει τα εξής: α) ως προς το ημερολόγιο του Καρκανιά (εκπροσώπου της). Από την ανάγνωση λίγων και μόνο σελίδων προκύπτει ότι αυτό δεν αποτελεί μία πιστή καταγραφή όσων γεγονότων έχουν λάβει χώρα με τη συμμετοχή του ιδίου και συνεπώς, δεν αποδεικνύουν ότι καθετί που αναφέρεται έχει συμβεί αντίθετα, άλλοτε αναγράφονται εκ των υστέρων πληροφορίες και γεγονότα που όντως έλαβαν χώρα, άλλοτε αναγράφονται

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

προγραμματισμένα γεγονότα, όπως μελλοντικές συναντήσεις που μπορεί τελικά να ματαιώθηκαν, β) ως προς τη συνάντηση στο ξενοδοχείο "ΞΕΝΙΑ". Από κανένα στοιχείο άμεσο ή έμμεσο δεν προκύπτει ότι στη συνάντηση αυτή ήταν παρόντες και άλλοι πλην των τοπικών εργοληπτών του Ν. Πέλλας, ούτε και συγκεκριμένα εκπρόσωπος της ίδιας (προσφεύγουσας). Εξάλλου, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο, αλλά ούτε και από τις επικαλούμενες εγγραφές στο ημερολόγιο του , προκύπτει ότι το περιεχόμενο της επίμαχης συνάντησης ήταν η νόθευση του διαγωνισμού και, αναιτιολόγητα η Ε.Α και χωρίς ορθή αξιολόγηση του πραγματικού υλικού καταλήγει στο αντίθετο, πέραν του ότι και ο εκπρόσωπός της, αν και είχε κάνει κράτηση για τις 29.11.2010, έφθασε στο ξενοδοχείο την επόμενη ημέρα το πρωί, αφού το προηγούμενο βράδυ διανυκτέρευσε στη Θεσσαλονίκη και η συνάντηση με τους , το απόγευμα στις 29.10.2011 και, με τους (ώρα 23.00, Σταθμός για φαγητό), δεν πραγματοποιήθηκε και τηλεφώνησε στις για να τον συναντήσει στη Θεσσαλονίκη, ήτοι καταγραφές στο ημερολόγιο του που αποτελούσαν προγραμματισμό, ο οποίος δεν υλοποιήθηκε. Επίσης, προβάλλεται ότι εσφαλμένα η Ε.Α απέρριψε τους προταθέντες ισχυρισμούς της, περί εναλλακτικής εξήγησης των ανωτέρω επικαλούμενων στοιχείων και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων ότι: 1) για τις συναντήσεις του εκπροσώπου της Καρκανιά στην Έδεσσα αφενός μεν με τον ότι αυτή αφορούσε συζητήσεις επί εκκρεμοτήτων παλαιότερης συνεργασίας τους αφετέρου δε τον, Παπαϊωάννου (εκπρόσωπο της "ΕΡΓΑΣΙΣ Α.Ε") ότι αφορούσε συζητήσεις για τυχόν από κοινού συμμετοχή στα έργα του " Χ.Α.Δ.Α Πέλλας" του "Δικτύου Αποχέτευσης ακάθαρτων ΚΑΡΔΑΜΑΙΝΑΣ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ" και του "Χ.Α.Δ.Α Δήμου Κω", που τελικώς δεν συμφώνησαν με τους όρους συνεργασίας και τέλος, με τον Αρβανίτη (εκπρόσωπο της "ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ") ότι αφορούσε συζητήσεις για την αγορά ενός φορτηγού, η οποία όμως δεν πραγματοποιήθηκε, 2) ως προς την εγγραφή στο ημερολόγιο " Δευτέρα 29 Νοεμβρίου 2010-Λάρισα -Έδεσσα (ΞΕΝΙΑ HOTEL) -(13:00)

ούτε ν' ακούει-, θα του δώσει μεράδι" υποστηρίζει ότι ο

τηλεφώνησε στον _____ να συναντηθούν, προκειμένου να βοηθήσει το γιο του σε έργο που είχε αναλάβει η προσφεύγουσα με την "ΕΡΓΑΣΙΣ ΑΕ", με εκπρόσωπο τον _____, τον οποίο ενημέρωσε για την αντίδραση του _____ και του ανέφερε ότι μπορεί να αλλάξει γνώμη αν κάνουν συνεργασία με τον γιό του, 3) ως προς την εγγραφή " 350.000(22 περίπου εταιρείες -έξω" (σχ. Λίστα) υποστηρίζει ότι αφορά το κέρδος της από το διαγωνισμό της 15ης -2-2011 για το έργο "ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ ", για το οποίο η ίδια προετοιμαζόταν από τον Οκτώβρη του 2010 και ότι 22 ήταν οι ενδιαφερόμενες εταιρείες με έδρα εκτός νομού Καρδίτσας, τον ίδιο δε διαγωνισμό αφορά και η εγγραφή " μεγάλα περιθώρια -έκπτωση > 40%", προσκομίζει δε προς τούτο τα σχετικά έγγραφα του διαγωνισμού αυτού, 4) ως προς την εγγραφή " (10:30) Έδεσσα Δγσμος: 2 ναι 5 εγω 1 & 3 ανάδοχος Μηχανική Περ/ντος " υποστηρίζει ότι αποτυπώνει η εγγραφή αυτή την ενημέρωση που έλαβε _____ από τη Νομαρχία Πέλλας για το αποτέλεσμα του επίδικου διαγωνισμού, οι δε αριθμοί αφορούν τις προσφερθείσες εκπτώσεις, 5) ως προς την εγγραφή " Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 2010 Λάρισα -(9:13) _____ - 18 ή 19 οι απ' έξω" υποστηρίζει ότι η αναφορά αυτή δεν σχετίζεται με τον επίμαχο διαγωνισμό αλλά συνδέεται με την ενημέρωση που είχε ο _____ από τον _____ (της ΝΙΟΒΗ) ότι στο διαγωνισμό " ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ" ενδιαφέρονται και άλλες 18 ή 19 εξωτικές ("απ' έξω"), ήτοι πληροφορία που επιβεβαιώθηκε κατά την προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού (σχ. με ΑΠ 3189/7.5.2013 έγγραφο της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Ιωαννίνων), 6) ως προς την εγγραφή "(9:45) Θεοδορίδη Θεοδ-Βρώμισε η υπόθεση ΧΑΔΑ Πέλλας (Πιθανή ακύρωση)", υποστηρίζει ότι η αναφορά αυτή γίνεται διότι ο _____ ενημέρωσε τον _____ ότι πιθανώς ο επίδικος διαγωνισμός βαινει προς ακύρωση, ωστόσο αυτό δεν έγινε εν τέλει.. Ενόψει αυτών προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, που συμπεραίνει ότι οι καταγραφές στο ημερολόγιο του _____, συνδυαστικά με τις αόριστες αναφορές στην ανώνυμη καταγγελία περί συνάντησης εργοληπτών, αρκούσαν για να αποδείξουν και τη συμμετοχή

του εκπροσώπου της, με αντικείμενο τη χειραγώγηση του επίμαχου διαγωνισμού, προέβη σε παραβίαση των κανόνων απόδειξης και του τεκμηρίου αθωότητας, που επιτάσσουν κάθε αμφιβολία να αξιολογείται υπέρ του ερευνώμενου και ως εκ τούτου είναι ακυρωτέα. Περαιτέρω, προβάλλεται ότι: α) εσφαλμένα η Ε.Α κατέληξε στην θέση περί δήθεν θεμελίωσης της νόθευσης του επίμαχου διαγωνισμού από τη συμπεριφορά των μερών και συγκεκριμένα, από το γεγονός ότι 5 εταιρείες, σε σχέση με τις πολύ περισσότερες που έλαβαν αντίγραφο της διακήρυξης και, σε σχέση με 2-3 που επιπλέον είχαν προβεί και στην έκδοση εγγυητικής συμμετοχής, υπέβαλαν προσφορά στον επίμαχο διαγωνισμό, δεδομένου ότι η πρακτική αυτή είναι συνηθισμένη στους εν λόγω διαγωνισμούς, αναπτύχθηκε δε τούτο επαρκώς και από τους εκπροσώπους των άλλων εμπλεκόμενων εταιρειών ενώπιον της Επιτροπής και β) η Ε.Α αβάσιμα και, κατ' εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων περί απόδειξης, παραγνώρισε τα στοιχεία, που τόσο η ίδια όσο και άλλες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις υπέβαλαν ενώπιον της και, τα οποία αποδεικνύουν το λόγο που το επίμαχο έργο στην Πέλλα δεν παρείχε δυνατότητα για παροχή μεγάλων εκπτώσεων, σε σχέση με άλλα έργα. Προς απόδειξη δε του ισχυρισμού της προσκομίζει και στοιχεία από τα έργα "ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΧΥΤΑ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ" (έκπτωση 1/6), "ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΛΑΜΙΑΣ (1ο στάδιο)", έκπτωση 1/6, καθώς και στοιχεία για έργα και των λοιπών εμπλεκόμενων εταιρειών. Ο ισχυρισμός όμως αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος στο σύνολο του. Και τούτο διότι, βάσει των όσων έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά ως άνω, εφόσον είναι γνωστή σε όλους η απαγόρευση της συμμετοχής σε πρακτικές ή συμφωνίες που θίγουν τον ανταγωνισμό καθώς και οι κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν στους παραβάτες, είναι σύνηθες να μην αναπτύσσονται φανερά οι σχετικές δραστηριότητες, να πραγματοποιούνται δε προς τούτο μυστικές συνεδριάσεις και να περιορίζονται στο ελάχιστο τα συναφή έγγραφα. Για το λόγο αυτό, η ύπαρξη μιας συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977, μπορεί να συναχθεί, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 3 της παρούσας, και από

έναν ορισμένο αριθμό συμπτώσεων ή ενδείξεων, οι οποίες, έστω και αν αυτοτελώς εξεταζόμενες είναι ανεπαρκείς, συνεκτιμώμενες, αρκούν για να στηρίξουν δικαστικό τεκμήριο, για την συνδρομή περιστάσεων που, συνεκτιμώμενες και αυτές, στοιχειοθετούν (άμεσα ή έμμεσα, δια της συναγωγής περαιτέρω δικαστικού τεκμηρίου) την διάπραξη της συγκεκριμένης παράβασης. Στην προκείμενη δε περίπτωση, τα επικαλούμενα από την Επιτροπή Ανταγωνισμού αποδεικτικά στοιχεία, όπως αυτά αναλυτικά παρατίθενται στη σκέψη 5 και ιδιαίτερα: α) οι χειρόγραφες σημειώσεις στο προσωπικό ημερολόγιο (Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της προσφεύγουσας), που συντάχθηκαν κατά την κρίσιμη περίοδο, β) το περιεχόμενο της ως άνω ανώνυμης επιστολής, η οποία περιγράφει τη χειραγώγηση του επίμαχου διαγωνισμού με συγκεκριμένες πληροφορίες και συγκλίνει με τις σημειώσεις του , σε σημεία που είναι καθοριστικά για την απόδειξη της συγκεκριμένης συμφωνίας και επομένως, θεωρείται ότι έχει αποδεικτική αξία καθώς αυξάνει την αξιοπιστία των υπολοίπων στοιχείων, γ) οι σημειώσεις στο ημερολόγιο υποδοχής του ξενοδοχείου "ΞΕΝΙΑ", ως προς την ενοικίαση αίθουσας την προηγούμενη του διαγωνισμού (από τις 18.00 – 21.00), με έξοδα της εταιρείας "ΕΡΓΑΣΙΣ", η ώρα άφιξης και αναχώρησης όσων από τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων εταιρειών διέμειναν από 29 έως 30 Νοεμβρίου 2010 στο ανωτέρω ξενοδοχείο, οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών που εκδόθηκαν σχετικά, δ) η δήλωση της διευθύντριας του ξενοδοχείου, σχετικά με την ως άνω συνάντηση, ε) η σχετική δήλωση του εκπροσώπου της εταιρείας "ΕΡΓΑΣΙΣ", στ) η κατηγορηματική άρνηση του προέδρου του Σ.Ε.Δ.Ε Ν. Πέλλας σε όσα ισχυρίσθηκε για την ως άνω συνάντηση στο "ΞΕΝΙΑ" ο εκπρόσωπος της " ΕΡΓΑΣΙΣ", σε συνδυασμό και με τον αριθμό των εργοληπτών, που εν τέλει έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό στις 30.11.2010 (6 από τους 43 που είχαν λάβει τεύχη), παρότι είχαν εκδοθεί και από άλλους εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, όπως για την εταιρεία "ΕΡΓΑΣΙΣ", η οποία είχε λάβει εγγυητική επιστολή ύψους 71.223 ευρώ, καθώς επίσης, τα αποτελέσματα του διαγωνισμού, τα συμφωνητικά υπεργολαβίας και παροχής τεχνικών συμβούλων, που συνήφθησαν στη συνέχεια, με την

ανάδοχο του έργου ("ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε.") και εργολήπτριες εταιρείες, οι οποίες ενώ, είχαν λάβει τεύχη του διαγωνισμού (και μάλιστα μία εξ αυτών, όπως προελέχθη, είχε εκδώσει εγγυητική επιστολή ύψους 71.223 ευρώ), δεν συμμετείχαν σε αυτόν και, οι οποίες αναφέρονται, όπως και η ανάδοχος του έργου, στο ημερολόγιο ως παρευρεθείσες σε συναντήσεις της προηγούμενης του διαγωνισμού (στις 18.04 και 23.00, στο "ΞΕΝΙΑ" και στο "Σταθμό", αντίστοιχα), συνεκτιμώμενα, συνολικά, συνιστούν σοβαρές και συγκλίνουσες ενδείξεις, οι οποίες, συνεκτιμώμενες, αρκούν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, για να στηρίξουν δικαστικό τεκμήριο για την αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά των ως άνω εμπλεκόμενων εταιρειών. Ειδικότερα, η εν λόγω αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά συνίσταται στην συμφωνία, κατόπιν συνάντησης την προηγούμενη του επίμαχου διαγωνισμού στο ξενοδοχείο "ΞΕΝΙΑ", εργοληπτών που είχαν λάβει τεύχη για το διαγωνισμό, για τον προκαθορισμό αναδόχου, ήτοι την επιλογή της εταιρείας που θα υπέβαλε την υψηλότερη προσφορά και τον καθορισμό της προσφοράς αυτής, την υποβολή – αναγκαία χαμηλότερων - προσφορών κάλυψης εκ μέρους ορισμένων εμπλεκόμενων, ώστε να δίνεται στην αναθέτουσα η εντύπωση ότι υπάρχει ανταγωνισμός, και την καταστολή υποβολής προσφορών από άλλους, έναντι χρηματικού ανταλλάγματος ή έναντι ανάληψης μέρους του αντικειμένου του έργου, δια της συμπερίληψης σε κοινοπρακτικό σχήμα με τον συμφωνημένο ανάδοχο και ανάληψη υπεργολαβίας, ή δια της ανάληψης υπεργολαβίας και, δεδομένου ότι τα σχετικά στοιχεία (αριθμός υποβαλλόντων προσφορά – αποτελέσματα διαγωνισμού – μετέπειτα συνεργασίες επί του ένδικου έργου), καταδεικνύουν ότι επήλθε τελικά σύμπτωση βουλήσεων των εμπλεκόμενων στα ζητήματα αυτά. Οι συνεννοήσεις δε αυτές εμπίπτουν στην έννοια της απαγορευμένης συμφωνίας του άρθρου 1 παρ.1 ν. 703/1977, ήτοι της συμφωνίας με αντικείμενο τη νόθευση του ανταγωνισμού. Περαιτέρω, ως προς την προσφεύγουσα εταιρεία το Δικαστήριο κρίνει ότι ορθώς η Ε.Α. κατέληξε, κατόπιν συνεκτίμησης όλων των ανωτέρω στοιχείων, μεταξύ των οποίων και τις καταθέσεις των εκπροσώπων όλων των εμπλεκόμενων εργοληπτικών εταιρειών, ότι ο εκπρόσωπος της (Πρόεδρος και Διευθύνων

Σύμβουλος αυτής), όπως προκύπτει και από τις χειρόγραφες σημειώσεις στην προσωπική του ατζέντα, που είναι λεπτομερείς και συγκλίνουν και με το περιεχόμενο της ανώνυμης επιστολής στα ουσιώδη σημεία της, είχε συμμετάσχει αυτοπροσώπως στην συνάντηση του ξενοδοχείου "ΞΕΝΙΑ" την προηγούμενη του ένδικου διαγωνισμού (29.11.2010) και είχε άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών που έλαβαν χώρα σ' αυτή, η συμμετοχή δε αυτή αποτελεί επαρκή απόδειξη της συμμετοχής της στην σύμπραξη (συμφωνία - εναρμονισμένη πρακτική), δεδομένου ότι συμμορφώθηκε με τα συμφωνηθέντα. Ενόψει αυτών, ο σχετικός ισχυρισμός της προσφεύγουσας, περί μη συμμετοχής της στη συνάντηση, λόγω διανυκτέρευσής του εκπροσώπου της στη Θεσσαλονίκη το βράδυ της 29η.11.2010 και προσέλευσης του στο ξενοδοχείο " ΞΕΝΙΑ" το πρωί της 30.11.20, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, ο ίδιος στην ανωμοτί κατάθεσή του συνομολογεί τη μετάβασή του στη Πέλλα στις 29.11.2010 και μάλιστα, κατά τις σημειώσεις του, "άφιξη στις 18.04", όπου είχε και συνάντηση με τους λοιπούς εκπροσώπους των ως άνω εταιρειών, χωρίς να αποδεικνύεται το αντίθετο από τα προσκομιζόμενα στοιχεία, δεδομένου ότι και υπό την εκδοχή ότι διανυκτέρευσε στη Θεσσαλονίκη το βράδυ της 29ης. 11.2010 τούτο δεν αποδεικνύει τη μη συμμετοχή του στις προαναφερόμενες συναντήσεις, εφόσον αυτό μπορούσε να γίνει με το πέρας αυτών. Εξάλλου, και ως προς τη σημείωσή του αυτή δεν προβάλλεται οποιαδήποτε πειστική εξήγηση, ώστε να αντιστραφεί το βάρος απόδειξης, ως προς τη συμμετοχή του εκπροσώπου της στην ως άνω συνάντηση, κατά την οποία υπήρξαν απαγορευμένες, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 1 παρ.1 ν. 703/1977, συμφωνίες, με αντικείμενο τη νόθευση του ανταγωνισμού. Τα ως άνω περιστατικά, ακόμα και εάν δεν αρκούν, αυτά και μόνα, για τη συναγωγή δικαστικού τεκμηρίου, ως προς τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην συγκεκριμένη παράβαση, βάσει των όσων έγιναν δεκτά ως άνω, αρκούν ωστόσο, για να θεμελιώσουν υποχρέωση αυτής να παράσχει μια πειστική εναλλακτική εξήγηση για την συμπεριφορά της και κυρίως, ως προς τις σημειώσεις του εκπροσώπου της στο προσωπικό του ημερολόγιο, όπως προβάλλεται, που όμως κρίνονται μη πειστικές. Και τούτο

διότι, από τις εν λόγω σημειώσεις προκύπτει ότι ο , συνήθιζε να αναγράφει στο πάνω μέρος της κάθε σελίδας του ημερολογίου του που βρίσκεται την συγκεκριμένη ημέρα και, ανά περίπτωση, καταχωρείται η ώρα διενέργειας των συναντήσεων και μάλιστα, με ακρίβεια λεπτού, το τόπος αυτών, τα συμμετέχοντα σε αυτές πρόσωπα καθώς και το περιεχόμενο των συναντήσεων αυτών. Ο προβαλλόμενος δε ισχυρισμός, όπως εξειδικεύεται ανωτέρω, ως προς την εναλλακτική εξήγηση των σχετικών σημειώσεων του εκπροσώπου της ότι, είτε αναφέρονται σε άλλα έργα, τη συμμετοχή των οποίων εξέταζε την περίοδο αυτή, είτε συνιστούν προγραμματισμένες αλλά μη υλοποιηθείσες από μέρους του ενέργειες, δεν είναι πειστική και δεν δύναται να αναιρέσει τις διαπιστώσεις της Ε.Α. Ειδικότερα, δεν δίδεται πειστική απάντηση εκ μέρους της προσφεύγουσας ως προς τις σημειώσεις για την ώρα άφιξης του εκπροσώπου της στο ξενοδοχείο " ΞΕΝΙΑ" (18:04), του λόγου ακύρωσης των συναντήσεων του με τους εκπροσώπους των εταιρειών " ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ" και "ΕΡΓΑΣΙΣ", που προϋπέθετα κατ' αρχάς προγραμματισμό και συνομιλίες μαζί τους καθώς και το περιεχόμενο των συναντήσεων αυτών, που σαφώς προκύπτει ότι γίνεται αναφορά στο έργο της Πέλλας, όπου και ανταλλάσσονται πληροφορίες μεταξύ των συμπραττουσών εταιρειών, ως προς την αναγκαιότητα διατήρησης της ψευδαίσθησης της ύπαρξης ανταγωνισμού στην αναθέτουσα αρχή και τη διασφάλιση του κέρδους αυτών , δεδομένου ότι είναι προφανές ότι ακόμη και σε περιπτώσεις νόθευσης της διαγωνιστικής διαδικασίας οι οικονομικές προσφορές διαμορφώνονται από τις εταιρείες, αφότου ληφθούν υπόψη και τα πραγματικά κοστολογικά δεδομένα των έργων. Ούτε είναι πειστική η εναλλακτική εξήγηση ότι η εγγραφή " 350.000 (22 περίπου εταιρίες έξω) " και μεγάλα περιθώρια έκπτωσης > 40%" αναφέρεται σε άλλη διαγωνιστική διαδικασία και συγκεκριμένα, στο έργο " ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ", δεδομένου ότι για το έργο αυτό δεν αναφέρεται οποιαδήποτε άλλη σημείωση, σε αντίθεση με το όλο περιεχόμενο του ημερολογίου, όπου προκύπτει ότι ο εκπρόσωπός της διατηρεί πλήρες αρχείο κινήσεων για τις λοιπές δραστηριότητές του, πέραν του ότι από το όλο περιεχόμενο των σημειώσεων προκύπτει ότι αναφέρονται στον επίμαχο

διαγωνισμό. Ούτε επίσης ο ισχυρισμός ότι η εγγραφή " 18 ή 19 απ' έξω" αναφέρεται σε άλλο έργο είναι πειστικός, καθώς δεν είναι λογικό η προσφεύγουσα να πληροφορήθηκε το 2010 ότι "18 ή 19 εταιρείες" θα συμμετάσχουν σε ένα διαγωνισμό, που όπως η ίδια αναφέρει προκηρύχθηκε το έτος 2013. Τέλος, ούτε ως προς τη σημείωση στο ημερολόγιο " 29 Νοεμβρίου 2010-Λάρισα -Έδεσσα (ΞΕΝΙΑ HOTEL) "(13:00{..} - {..} ούτε ν' ακούει {...} θα του δώσει μεράδι" ότι αφορά ουσιαστικά προσφορά για συνεργασία του υιού του είναι πειστική, εφόσον από την όλη διατύπωση δεν προκύπτει τέτοιο συμπέρασμα, ενόψει και της ημερομηνίας καταχώρισης και του όλου αποδεικτικού υλικού. Συναφώς, όλες οι ως άνω εγγραφές στο ημερολόγιο του συνδέονται με τη συγκεκριμένη δημοπρασία και τη συμπεριφορά (συμμετοχή, αποχή, προσφορές) των εμπλεκόμενων εταιρειών και δεν κρίνονται πειστικές οι παρεχόμενες εναλλακτικές εξηγήσεις, κατά τα ανωτέρω. Επίσης, ως αβάσιμος πρέπει να απορριφθεί ο ως άνω ισχυρισμός ότι, κατ' ασφαλή εφαρμογή των διατάξεων, η Ε.Α κατέληξε στο συμπέρασμα ότι συντρέχει παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/77 εκ του γεγονότος ότι 5 εταιρείες, σε σχέση με τις πολύ περισσότερες που έλαβαν αντίγραφο της διακήρυξης και, σε σχέση με 2-3 που επιπλέον είχαν προβεί και στην έκδοση εγγυητικής συμμετοχής, υπέβαλαν προσφορά στον επίμαχο διαγωνισμό. Και τούτο διότι, ναι μεν στην πραγματικότητα είναι σύνηθες να λαμβάνει η κάθε εταιρεία τα τεύχη του εκάστοτε διαγωνισμού, προκειμένου να εξετάσει αν πληροί τις προϋποθέσεις, για τη συμμετοχή της στη διαγωνιστική διαδικασία και να μελετήσει τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου, όμως, δεν είναι εύλογο, ενώ έχει προμηθευτεί τα τεύχη, να μην έχει διαπιστώσει τις δυσκολίες του έργου και να απαιτείται να μεταβεί για να υποβάλλει προσφορά και την επόμενη ή την προηγούμενη να αποφασίζει να μη συμμετάσχει λόγω των δυσκολιών αυτού. Εξάλλου, η Ε.Α κατέληξε στο συμπέρασμά της για την ύπαρξη αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς, των ως άνω εμπλεκόμενων εταιρειών, συνεκτιμώντας και το γεγονός αυτό και κατόπιν σύγκλησης όλων των προαναφερομένων στοιχείων συνάγει τεκμήριο, για την ύπαρξη της εν λόγω συμπεριφοράς και όχι αποκλειστικά για το λόγο της λήψης τευχών από

περισσότερες εταιρείες και της συμμετοχής μόνο 5 εταιρειών στην όλη διαγωνιστική διαδικασία, ελλείπει μάλιστα και άλλης εύλογης εξήγησης για το γεγονός αυτό. Τέλος, ως αβάσιμος πρέπει να απορριφθεί και ο προβληθείς ως άνω ισχυρισμός ότι τα χαμηλά ποσοστά των εκπτώσεων δεν αποδεικνύουν αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την έρευνα της αρμόδιας αρχής, κατά την περίοδο 2008-2016, από τα 13 έργα αποκατάστασης Χ.Α.Δ.Α, μόνο σε δύο η έκπτωση του τελικού αναδόχου δεν ξεπέρασε το .%, ενώ στα υπόλοιπα κυμάνθηκε από % - .%, παρουσιάζοντας μέση έκπτωση της τάξης του %, πέραν του ότι και το στοιχείο αυτό (χαμηλό ποσοστό έκπτωσης) συνεκτιμήθηκε από την Ε.Α, ενόψει και των λοιπών συγκρινόντων στοιχείων, για την στοιχειοθέτηση της παράβασης.

8. Επειδή, προβάλλεται περαιτέρω, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβίασε, με την κρίση της, την αρχή της ίσης μεταχείρισης των εμπλεκόμενων εταιρειών, κατά το μέρος που έκρινε ότι η ίδια συμμετείχε στην επικαλούμενη παράβαση, βάσει του αποδεικτικού υλικού που επικαλείται, όμως στις περιπτώσεις των εταιρειών "ΑΙΑΣ", "ΨΑΡΑΣ" και "ΘΑΛΗΣ" έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε η συμμετοχή τους στην παράβαση, αν και τα στοιχεία που τις ενέπλεκαν στην υπόθεση ήταν όμοια και ανάλογα ή και περισσότερα από ό,τι σε σχέση με την ίδια. Όμως, ο ισχυρισμός της αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, η Ε.Α έκρινε αιτιολογημένα ότι δεν υπήρξε παράβαση του ν.703/1977 για τις ως άνω εταιρίες και ειδικότερα, για το λόγο ότι: "α) δεν προέκυψε άμεση ή έμμεση συμμετοχή με τους λοιπούς εμπλεκόμενους, β) οι εν λόγω εταιρίες ακολούθησαν αυτόνομες επιχειρηματικές συμπεριφορές σε σχέση με τις λοιπές εταιρίες, γ) σε κανένα από τα αποδεικτικά μέσα που συνέλεξε τη Επιτροπή δεν αναφέρονται οι εν λόγω εταιρίες, δ) καμία από τις εμπλεκόμενες εταιρίες στον επίμαχο διαγωνισμό δεν είχε συνεργαστεί με τις εταιρίες αυτές και οι περισσότερες εταιρίες δεν γνώριζαν τους εκπροσώπους αυτών, ε) έλαβαν τα τεύχη συμμετοχής την τελευταία στιγμή και δεν συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των 39 εργοληπτικών επιχειρήσεων που παρέλαβαν τα συμβατικά τεύχη και τα οποία αποστέλλει ο υπάλληλος της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών

Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας προς τον ΣΕΔΕ. Βέβαια, η εταιρία " ΘΑΛΗΣ" συμπεριλαμβάνεται στον εν λόγω κατάλογο, αλλά το κριτήριο τούτο από μόνο του δεν είναι αρκετό -ελλείπει της συνδρομής των υπολοίπων κριτηρίων- να θεμελιώσει την ευθύνη της εν λόγω εταιρίας, στ) ελήφθησαν υπόψη συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία (π.χ οικονομοτεχνική μελέτη της εταιρίας{..}) αναφορικά με την κρίση επί των ποσοστών έκπτωσης στην οικονομική προσφορά των εταιριών αυτών". Τα στοιχεία δε αυτά, βάσει των οποίων η Ε.Α κατέληξε στη κρίση της ότι για τις ως άνω εταιρίες δεν συντρέχει παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977, δεν ισχύουν για την προσφεύγουσα, ενόψει των όσων έγιναν δεκτά ως άνω. Εξάλλου, με την κρινόμενη προσφυγή παρατίθενται οι σκέψεις της προσβαλλόμενης απόφασης χωρίς να προβάλλεται συγκεκριμένη αιτίαση επ' αυτών. Κατόπιν αυτών, δεν συντρέχει, εν προκειμένω, οποιαδήποτε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των εμπλεκόμενων μερών και αβασίμως προβάλλεται το αντίθετο.

9. Επειδή, τέλος, προβάλλεται εκ μέρους της προσφεύγουσας ότι της επιβλήθηκε η συγκεκριμένη κύρωση, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 25 παρ.2 στοιχ. α' του ν.3959/2011, και συγκεκριμένα, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι εξής παράγοντες: α) η πάροδος ευλόγου χρόνου για την επιβολή του προστίμου, β) η σοβαρότητα και η έκταση της παράβασης, γ) η απουσία οικονομικού οφέλους, αμφισβητώντας περαιτέρω, και τη διάρκεια της αποδιδόμενης συμμετοχής της στην παράβαση. Ο ισχυρισμός της αυτός ως προς τα υπό στοιχεία α' και γ' ζητήματα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση η Ε.Α, κατά την επιμέτρηση του προστίμου, έλαβε υπόψη της και αξιολόγησε το είδος της παράβασης, τα ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, η οικονομική δύναμη της και λοιποί παράγοντες, όπως αιτιολογημένα παρατίθενται σ' αυτή. Εξάλλου, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός ότι δεν ελήφθη υπόψη για την επιμέτρηση του προστίμου η πάροδος ευλόγου χρόνου αβασίμως προβάλλεται, ενόψει και των όσων έγιναν δεκτά στην σκέψη 6 της παρούσας, αφού η προσβαλλόμενη

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

πράξη δεν εκδόθηκε πέραν του ευλόγου χρόνου. Όμως, ως προς το σκέλος δ' του προαναφερόμενου ισχυρισμού το Δικαστήριο κρίνει αυτό βάσιμο. Και τούτο διότι, η Ε.Α με την προσβαλλόμενη απόφασή της έκρινε ότι η αποδιδόμενη στην προσφεύγουσα παράβαση εκτείνεται από 29.11.2010, οπότε και έλαβε χώρα η επικαλούμενη συνάντηση το ξενοδοχείο " ΞΕΝΙΑ", έως 18.4.2011, οπότε η συσταθείσα κοινοπραξία των "ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΕ" και "ΕΡΓΑΣΙΣ ΑΕ " συνήψε συμφωνητικό υπεργολαβίας με την εταιρία " ΑΞΙΟΝ ΤΕΧΝΙΚΗ", εσφαλμένα, δεδομένου ότι από τα στοιχεία της υπόθεσης δεν προκύπτει συμμετοχή της προσφεύγουσα, πέραν της υπογραφής της ως άνω εργολαβικής σύμβασης (30.12.2010). Ειδικότερα, από τις σημειώσεις του εκπροσώπου της δεν προκύπτουν εγγραφές, που αφορούν συμφωνίες για τον επίμαχο διαγωνισμό σε μεταγενέστερο της υπογραφής της ως άνω σύμβασης χρόνο, ούτε, εξάλλου, διαπιστώνεται συμμετοχή της στην κατά τα ως άνω κατάρτιση του συμφωνητικού υπεργολαβίας (18.4.2011), δεδομένου ότι, εκτός των άλλων, δεν της αποδίδεται συμμετοχή στην παράβαση με την μορφή της καταστολής προσφοράς προς το σκοπό της συμμετοχής εκ των υστέρων στο εργολαβικό αντάλλαγμα με την ανάληψη υπεργολαβίας. Συνεπώς, νομίμως και ορθώς επιβλήθηκε σε βάρος της, για την αιτία αυτή, το ένδικο πρόστιμο από την Ε.Α, κατ' επίκληση των ευνοϊκότερων διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 2 στοιχ. α' του ν. 3959/2011, πλην, προφανώς από παραδρομή, υπολογίστηκε το βασικό ποσό του προστίμου βάσει του γινομένου του συνολικού κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας με συντελεστή 15% αντί του ισχύοντος 10%. Ενόψει όλων αυτών και, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου που εκτείνεται η παράβαση (έως 30.12.2010), κατά τα ως άνω βασίμως προβαλλόμενα, καθώς και του συνολικού κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας, κατά το διάστημα αυτό (συνολικός κύκλος εργασιών για το έτος 2010 :12 χ 2=) και του ισχύοντος συντελεστή (%), το Δικαστήριο κρίνει ότι το επιβληθέν πρόστιμο πρέπει να προσδιοριστεί στο εύλογο και προσήκον ποσό των 20.051.094 ευρώ, κατόπιν μείωσης αυτού σε ποσοστό %, λόγω οικονομικών συνθηκών, όπως άλλωστε δέχεται και η Ε.Α (χ %= %).

10. Επειδή, κατ' ακολουθία αυτών πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη προσφυγή να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Α, κατά το μέρος που αφορά την προσφεύγουσα, ως προς το επιβληθέν πρόστιμο, κατά το διατακτικό. Τέλος, πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή μέρους του κατατεθέντος παραβόλου, ύψους 600 ευρώ, και, η κατάπτωση του υπολοίπου, ύψους 150 ευρώ, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (κατ' άρθρο 277 παρ. 1 του Κ.Δ.Δ) και να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων, λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας αυτών (κατ' άρθρο 275 παρ. 1 του Κ.Δ.Δ).

Δ Ι Α Τ Α Υ Τ Α

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Τροποποιεί την με αρ. 644/2017 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Ε.Α), κατά το μέρος που αφορά την προσφεύγουσα εταιρεία.

Προσδιορίζει το επιβληθέν σε βάρος της προσφεύγουσας πρόστιμο στο ποσό των είκοσι χιλιάδων πενήντα ένα ευρώ και εννέα λεπτών (20.051.09), για την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/77, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα μέρους του κατατεθέντος παραβόλου, ύψους εξακοσίων (600) ευρώ, και, την κατάπτωση του υπολοίπου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 15 Οκτωβρίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΠΑΣΣΑ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΔΗΜΑ

Αριθμός απόφασης: 4559/2019

Δημοσιεύθηκε στην ίδια πόλη, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 27 Νοεμβρίου 2019 με τη συμμετοχή της εφέτη Άννας Μπόνου, λόγω προαγωγής σε πρόεδρο εφετών Δ.Δ. της εφέτη Ζαφειρίας Γιαλελή (αρ. 194 παρ.2 Κ.Δ.Δ.)

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΠΑΣΣΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

